

Nørremarksskolerne i Fredericia (Uddrag)

Af Bente Krarup Sørensen

Fra: *Fredericiabogen 2007*, Museerne i Fredericia m.fl., 2007

5

[Om teksten: Nørremarksskolen lå på hjørnet af det nuværende Kobbelvænget og Egumvej. Den blev nedlagt i 1966, men skolebygningen står der stadig.]

10 Eleverne, som gik på skolen, kom fra Stenhøj, et område der havde grænser helt ud til Bredstrupvej. Så var der området omkring Egumvej, der nu rummer Tuborgs areal, og Vejlbyvej, hvor Ryttergrøften strækker sig langt mod øst, og Kobbelvej, som gik helt over til Fælled.

15 Børn, der kom fra de yderste af de her nævnte områder, havde meget langt til skole, og det var hårdt at gå i al slags vejr, især om vinteren. Der var jo ingen skolebus den gang. Den gamle skole ved Vejlbyvej kom jeg forbi hver dag som barn og senere som voksen, men da var den jo forlængst ophørt som skole. Den Nørremarksskole, som nu står tilbage, kan jo stadig vække minder, når man kommer forbi. Jeg kan stadig huske 1.klasse, hvor vi brugte tavle og griffel. Når vi havde lært det nogenlunde på tavlen, skulle vi så til at skrive med blyant på papir.

20 Der var to skolestuer – en i hver ende af bygningen – den ene til 1. og 2.klasse. I tilslutningen til den var der gangen med terrazzogulv og langs væggene knager til vores tøj og plads til overtøj og træsko eller gummistøvler, hvad der nu var nødvendigt. I skolestuen var der en stor kakkelovn, hvor der blev fyret med træ eller koks. Det var altid rart at komme ind i varmen om vinteren, når sneen fæg undefor. Fra gangen var der en dør ind til en lejlighed, der kunne bruges af lærerinden, men da hun boede i Fredericia, brugte hun den ikke. Til lejligheden hørte der også en lille have, og der blev taget et par klassebilleder i denne have. (..)

25

Både i de små klasser og i de store havde vi sang. Det var der tid til dengang. Pigerne havde allerede håndgerning i de små klasser, og det fortsatte i de store klasser. Vi begyndte med at hækle grydelapper, senere lavede vi en bakkervis og et pudeværk med mellemværk. Også en sypose og kappe og forklæde i hvid bomuld med hækket kant om blev fremstillet. Kappe og forklæde måtte vi jo have på, når vi skulle til at gå i køkkenskole en gang om ugen og lære at lave frikadeller. På den samme dag skulle drengen så til sløjd for at lære at lave fuglekasser og andet i træ. Det var, så vidt jeg husker, altid om onsdagen, at vi havde disse fag på Egumvejens næsten nye skole. Vi piger startede der ved 12.30-tiden, og 2 1/2 time senere var der så gymnastik i gymnastiksalen på skolen der. Vi var der sammen med piger fra Søndermarksskolen, for deres skole var ligesom vores. Drengene der skulle også til samme skole som vi til deres sløjd.

35

Om sommeren, når vi kom til skole, startede det med gymnastik i skolegården, hvis vejret ellers var til det. I gården var der bomme og ribber og der var også et læskur, vi kunne bruge i frikvartererne. Der var også en græsplæne med nogle buske.

40 Vi piger byttede glansbilleder der om sommeren og når der så om foråret eller efteråret var vådt og smattet, spillede drengene pind der. I skolegården var der et vaskehus, der hørte til læreren. På den anden side var der toilet til drengene. Et andet sted var der toiletter bag 4-5 temmedøre til pigerne. (..)

45 I 1.klasse mødte vi klokken ét og var til halvfire. I 2.klasse gik vi om formiddagen. I 1.klasse kom vi på udflugt. Det var jo spændende, når vi kørte i hestevogne på en tur til Brejning, En anden gang var udflugten til Munkebjerg med den rullende trappe, som vi fik prøvet mange gange.

50 Senere hen da vi gik i de store klasser, var vi i Ribe, Odense og Nyborg. Det var ture med tog og med damplokomotiver foran og kulstøv i øjnene. Ja, og ens mor havde syet en flot hvid matroskjole med krave og opslag, men den var knap så hvid efter sådan en herlig dag.

55 Det var nu ikke fornøjelser alt sammen, for en gang om året skulle vi til skoletandlæge. Den første gang fik vi en flot blank tandbørste og noget tandpudder med besked om at bruge det flittigt. Min tandbørste var en gul gennemsigtig én. Min nuværende tandlæge morede sig kosteligt, da jeg fortalte hende, hvor længe den holdt, for det var da synd at bruge den flotte tingest. Der var jo også den årlige lægeundersøgelse, uha! Det var Dr. Gjessing fra Fredericia, der kom på besøg, og han havde frøken Thuesen med. Hun skulle se efter, om vi havde smådyr i håret og så måle og veje os. Når vi så var kommet levende over det var der et helt år til den omgang igen.(..)

60 Ved juletid tegnede og malede læreren hele den store lange tavle igennem med julemotiver, imens vi havde regning og skrivning. Når vi sad der og skulle regne og skrive, men læreren stod og regnede, kunne vi skæve lidt til billederne på tavlen. Det var jo en flot dekoration, når der skulle være julefest, som vi glædede os til.

65 Julefesten var om aftenen, og juletræet var pyntet og tændt i de stores klasseværelse. Når dansen om træet var slut, var der godteposer til alle os børn. I den anden skolestue var der fælles kaffebord, og imens kaffe blev drukket, blev juletræet plyndret. Jeg har stadig et minde fra den gang: Et par små engle, der bliver hængt på vores juletræ hvert år.

70 Når juletræet blev plyndret og kaffen drukket, blev borde og bænke flyttet lidt sammen, og så skulle der danses, hvor der nu var blevet plads. De små dansede Tornerose og Bro-Bro Brille, og da de var ved at være trætte, var det de stores tur med kædedans og pardans.